КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра педагогіки

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників (вихователів-методистів закладів дошкільної освіти)

«Внутрішня система забезпечення якості дошкільної освіти: методична складова»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри педагогіки
(протокол №5 від 29.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри Дарія Біда

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 4 від 04.06.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло Хобзей

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» **(**Банах Ольга Володимирівна, старша викладачка кафедри педагогіки Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; Матяшук Валентина Петрівна, кандидат історичних наук, доцентка кафедри педагогіки Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрям підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей вихователя-методиста закладу дошкільної освіти;
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;
- розвиток управлінської компетентності.

Термін дії програми: з 01.01.2027 року до 31.12.2031 року
Рецензенти:

Лоїк Галина Богданівна, кандидат педагогічних наук, завідувачка кафедри освітньої політики Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Загрева Валентина Ярославівна, кандидат педагогічних наук, начальник управляння Державної служби якості освіти у Львівській області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Сучасний етап реформування системи дошкільної освіти в Україні вимагає нових підходів до управління якістю освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Відповідно до вимог законодавства, ключовим вектором розвитку дитячого садка стає створення та постійне вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти, де вихователь-методист виступає стратегічним лідером, ментором та архітектором безпечного освітнього простору.
Актуальність цієї програми зумовлена низкою чинників:
- необхідність системного інструментарію: створення ефективної внутрішньої системи якості потребує від методиста чітких алгоритмів оцінювання, стратегічного планування та вміння застосовувати сучасні міжнародні стандарти, зокрема методику ECERS-3, для об'єктивного оцінювання дошкільного середовища;
- психосоціальні виклики та безпека: в умовах надзвичайних ситуацій пріоритетом дошкільної освіти стає забезпечення психологічного та емоційного благополуччя як дітей, так і педагогів. Методист має володіти управлінськими інструментами моніторингу стресових станів, профілактики професійного вигорання колективу та впровадження дієвих практик психосоціальної підтримки;
-запит на інноваційні та терапевтичні технології: забезпечення всебічного розвитку дошкільника вимагає інтеграції нових підходів, таких як казкотворення. Управлінська роль методиста полягає у фасилітації цих процесів, трансформації їх у щоденну педагогічну практику для подолання дитячих страхів і тривожності;
- цифровізація освітнього менеджменту: сучасне методичне супроводження неможливе без ефективного використання хмарних технологій. Розгляд можливостей додатків Google та створення віртуального методичного кабінету є необхідною умовою для оптимізації управлінських процесів і безперервного професійного розвитку педагогів.
Програма спрямована на подолання розриву між теоретичними нормативними вимогами та практичною діяльністю вихователя-методиста. Вона дозволяє комплексно розвинути управлінську, предметно-методичну, здоров'язбережувальну та цифрову компетентності керівника методичної служби, забезпечуючи його готовність до ефективного управління якістю освіти на засадах педагогічного партнерства.

Цільова група: вихователі-методисти закладів дошкільної освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програма реалізується з використанням дистанційних технологій навчання та передбачає поєднання лекційних,

практичних і самостійних форм роботи. Акцент зроблено на практичну спрямованість змісту навчання, виконання практичних завдань. Курс передбачає виконання підсумкового тесту.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, очно-дистанційна, дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: формування професійних компетентностей вихователя-методиста для ефективного виконання завдань у контексті реформування дошкільної освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- **ознайомити** слухачів із сучасними нормативно-правовими та стратегічними засадами створення внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти, міжнародною методикою ECERS-3 для об'єктивного оцінювання та планування розвитку дошкільного освітнього середовища;
- **сформувати** системні знання про критерії, індикатори та методи управлінського самооцінювання освітніх і менеджерських процесів у ЗДО;
- **удосконалити** управлінські навички методиста щодо організації професійного розвитку педагогічних кадрів відповідно до вимог Професійного стандарту;
- **розвинути** цифрову компетентність через практичне опанування хмарних технологій (зокрема, сервісів Google) та проєктування віртуального методичного кабінету;
- **сприяти** опануванню практик емоційної саморегуляції, подолання стресу та профілактики професійного вигорання членів колективу ЗДО;
- **розкрити** методику впровадження технології казкотворення як засобу всебічного розвитку, соціально-емоційного навчання та терапевтичної підтримки дошкільників;
- **сформувати** готовність до переходу на фасилітативний стиль менеджменту, що базується на принципах довіри, демократичної культури та взаємної відповідальності у педагогічному партнерстві.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться відповідно до Професійного стандарту "Вихователь закладу дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21.):

А1.2, **А1.3 Прогностична,** через здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу та здатність до документування професійної діяльності.
А2.2 Організаційна, через здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти.
А4.1 Предметно-методична, через здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності відповідно до державного стандарту.

Б1.2 Здоров'язбережувальна, через здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.
В1.1, В1.2 Психо-емоційна, через здатність до самоконтролю, саморегуляції, толерантної взаємодії та здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.
В2.1 Педагогічне партнерство, через здатність ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності та здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.
Г1.1 Здатність до навчання впродовж життя: здатність до саморефлексії та самооцінювання професійної діяльності.
Г2.2 Інформаційно-комунікаційна, через здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

Очікувані результати навчання:
- аналізує нормативно-правову базу діяльності ЗДО;
- використовує інновації в освітньому процесі, в тім числі окремі сервіси Google у професійній діяльності;
- застосовує Шкалу міжнародної методики ECERS-3;
- володіє навичками фасилітації та створення підтримувального професійного простору для колективу.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС або відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50 % від загальної кількості.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою; вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3 модулів та 8 взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують підсумковий тест. Оцінювання підсумкового тесту здійснюється за бальною системою відповідно до розробленої шкали оцінювання. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники — 60 балів. Прохідний бал — від 40 балів.

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та отримали прохідну кількість балів за підсумковий тест, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 11 год. — лекційні заняття, 17 год. — практична робота, 2 год. — контрольні заходи (підсумковий тест).

Назва теми	Кількість годин			
	Теоретична складова	Практична складова	Контрольна робота (тест)	Разом
Модуль 1. Налагоджена внутрішня система забезпечення якості освіти – підґрунтя зразкового закладу освіти				
Тема 1. Створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти	2	4		6
Тема 2. Професійний розвиток та нові підходи до підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО	2	2		4
Тема 3. Екерс – міжнародна методика з оцінювання дошкільного освітнього середовища	2	2		4
Тема 4. Можливості використання хмарних технологій в управлінській та методичній діяльності ЗДО	1	3		4
Разом за модулем:	**7**	**11**		**18**
Модуль 2. Управління якістю освітнього процесу через призму благополуччя дітей та педагогів				
Тема 1. Благополуччя як фундамент якості	2			2
Тема 2. Благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти та практики психосоціальної підтримки		4		4

Разом за модулем:	**2**	**4**		**6**
Модуль 3. Ресурсний потенціал казкотворення в освітньому процесі: роль методичного лідера				
Тема 1. Основні засади казкотворення	2			2
Тема 2. Казкотворення як засіб всебічного розвитку. Практика складання казок		2		2
Разом за модулем:	2	2		4
Контрольні заходи (підсумкове тестування)			2	2
Всього	**11**	**17**	2	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Налагоджена внутрішня система забезпечення якості освіти – підґрунтя зразкового закладу освіти

(лекція, 7 годин; практичне, 11 годин)

Тема 1. Створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Ключові показники якості дошкільної освіти.
Норми для створення внутрішньої систему забезпечення якості освіти.
Стратегія формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі.
Самооцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів: вимоги та інструментарій.
Інструменти самооцінювання освітньої діяльності.

Тема 2. Професійний розвиток та нові підходи до підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО

Система роботи закладу освіти з атестації, професійного розвитку педагогічних працівників.
Роль керівників закладу освіти, методичної служби у проведенні атестації педагогічних працівників та підвищенні їх кваліфікації.
Професійний стандарт вихователя закладу дошкільної освіти – орієнтир до його професійного розвитку.
Практична робота: ознайомлення з професійним стандартом вихователя ЗДО, професійними та загальними компетентностями, оцінкою роботи вихователя за результатами атестації.

Робота з тестами, опитувальником.

Тема 3. Екерс – міжнародна методика з оцінювання дошкільного освітнього середовища

Засади та філософія ECERS-3.
Шкала ECERS-3: назви підшкал та приклади параметрів.
Як проходить дослідження. Хто такі експерти ECERS-3.
Шляхи та способи оновлення освітнього процесу. Способи взаємодії всередині команди ЗДО.
Аналіз середовища на основі індикаторів 1- 6 підшкал.
Розбір частих запитань та ситуацій, що виникають під час проведення дослідження/самоаналізу.

Тема 4. Можливості використання хмарних технологій в управлінській та методичній діяльності ЗДО

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології як інструмент підвищення якості освіти.
Використання хмарних технологій в діяльності вихователя-методиста.
Практичне використання додатків Google у професійній діяльності методиста.
Віртуальний методичний кабінет як новий інструмент освітнього менеджменту ЗДО.

Модуль 2. Управління якістю освітнього процесу через призму благополуччя дітей та педагогів

(лекція, 2 години; практичне, 4 години)

Тема 1. Благополуччя як фундамент якості

Благополуччя і навчання дітей в умовах надзвичайних ситуацій. Ознаки тривожних станів у дітей та дорослих. Вплив стресу на благополуччя та навчання дітей. Панічна атака: ознаки. Роль педагога у підтримці благополуччя дітей: шість ключових стратегій. Створення безпечного освітнього середовища. Підтримка позитивної поведінки. Корисні нагадування для стабілізації свого стану. Сприяння соціально-інтерактивному середовищу. Інструменти для створення безпечного простору. Розвиток соціально-емоційних навичок та уміння подолати стрес через гру. Благополуччя педагогів.

Тема 2. Благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти та практики психосоціальної підтримки

Вправи для проведення в укритті.
Панічна атака: допомога для подолання.

Напрацювання вмінь ставити власні якорці.

Модуль 3. Ресурсний потенціал казкотворення в освітньому процесі: роль методичного лідера

(лекція, 2 години; практичне, 2 години)

Тема 1. Основні засади казкотворення

Складання казок як засіб виховання і навчання дітей.
Алгоритм складання казки.
Форми роботи при складанні казок.
Казка як рефлексія педагогічної практик. Терапевтична функція казкотворення.

Тема 2. Казкотворення як засіб всебічного розвитку. Практика складання казок (практичне заняття, 2 години)

Вправляння в написанні казок:
Складання казки як засобу виховання;
Складання казки як засобу виховання певних якостей «Я – казка».
Складання казки як засобу терапевтичної допомоги дитині у доланні власних страхів, тривожності, агресії тощо.
Використання казкотворення у роботі з вихователями.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Які етапи та принципи є ключовими під час розроблення довгострокової Стратегії формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗДО?
2. Які інноваційні форми методичної роботи забезпечують ефективну підготовку вихователів до атестації відповідно до вимог Професійного стандарту?
3. Як правильно адаптувати критерії, індикатори та методи управлінського самооцінювання до специфіки конкретного закладу дошкільної освіти?
4. Які особливості оцінювання підшкал та параметрів освітнього середовища за шкалою ECERS-3, і як інтерпретувати отримані результати для планування розвитку ЗДО?
5. Які переваги та алгоритми створення віртуального методичного кабінету на базі сервісів Google для оптимізації документообігу та взаємодії з педагогами?
6. Які є шість ключових стратегій діяльності педагога для підтримки психосоціального благополуччя та стабілізації емоційного стану дітей під час надзвичайних ситуацій?
7. Які методи моніторингу стресових станів та практичні алгоритми фасилітації може застосувати вихователь-методист для профілактики професійного вигорання в колективі?

8. Які критерії визначення безпечного, соціально-інтерактивного та підтримувального освітнього середовища в ЗДО (зокрема, під час перебування в укритті)?
9. Які ігрові технології є найбільш дієвими для розвитку соціально-емоційних навичок дошкільників та зниження рівня дитячих страхів у кризових умовах?
10. У чому полягає дидактична та виховна цінність казкотворення як інтегрованого засобу всебічного розвитку та соціально-емоційного навчання дошкільників?
11. Які структурні елементи та алгоритми побудови корекційно-терапевтичної казки («Я — казка») спрямовані на роботу з дитячою агресією, тривожністю та фобіями?
12. Як організувати практичну роботу з вихователями щодо використання казкотворення як форми рефлексії їхньої власної педагогічної практики?

4. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують підсумковий тест «Вектор професійного розвитку: підсумковий тест». Оцінювання підсумкового тесту здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Зміст тестових завдань охоплює теоретичний та практичний матеріал кожного з модулів програми, що дозволяє об'єктивно оцінити цілісність сприйняття курсу.

Оцінювання підсумкового тесту здійснюється за дихотомічною шкалою. За кожну правильну відповідь слухач отримує 1 бал. Неправильна відповідь або відсутність відповіді — 0 балів. *із подальшим визначенням результату за принципом* ***«зараховано / не зараховано»***.

Підсумковий контроль вважається складеним (результат «зараховано»), якщо слухач набрав мінімально 40 балів із 60 можливих (що становить ~67% правильних відповідей).

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт дошкільної освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2025 № 1557. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text (дата звернення: 04.01.2026).
2. Закон України «Про освіту» URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення: 04.01.2026).

3. Закон України «Про дошкільну освіту» URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text (дата звернення: 04.01.2026).
4. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (2023). URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text (дата звернення: 08.01.2026).
5. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527. URL: rada.gov.ua (дата звернення: 10.05.2026). URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text (дата звернення: 04.01.2026).
6. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» UR:https://mon.gov.ua/statiobjects/mon/uploads/public/661/692/363/661692363412565414183 6.pdf (дата звернення: 04.01.2026).
7. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» UR: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1067729-22#Text (дата звернення: 04.01.2026).
8. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти /Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua (дата звернення: 08.01.2026).
9. Постанова КМУ «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» від 21.08 2019 №800 зі змінами №1133 від 27.12.2019, №1343 від 22.10.2025р, №1726 від 24.12.2025: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п

Основні джерела

1. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти: технології проєктування : навч.-метод. посібник / О. Д. Рейпольська, І. М. Гудим, Л. І. Зайцева, І. В. Луценко, В. О. Луценко, Г. Г. Цвєткова ; за ред. О. Д. Рейпольської. — Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021.— 222 с.
2.«Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти» (Л. П. Загородня, М. І. Олійник) – курс лекцій (детальний розбір компонентів забезпечення якості).
3.Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗДО – розгорнуті матеріали від Державної служби якості освіти України (ДСЯО), що пояснюють компоненти ВСЗЯО.
4. Алгоритмами розробки Внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗДО, яка включає оцінку освітнього середовища, управлінської діяльності та компетентностей дітей.
5. Косенчук О.Г., Новик І.М. Досліджуємо якість освітнього процесу. *Дошкільне виховання.* 2020. № 10. С. 10-13.
6. Джон Готтман, Джоан Деклер Емоційний інтелект у дітей. Харків: Віват, 2022. 288с.
7. Кононко О.Л., Аніщук А.М. Актуальні проблеми розвитку особистісного здоров'я особистості дошкільника. *Наукові записки. Серія «Психолого-*

педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. № 1. 177 с. С.8-19. https://lkp.ndu.edu.ua/index.php/nz/article/view/1124 (дата звернення: 08. 01.2026).
8. Полевікова О. Б., Швець Т. А. Безпечний світ дошкільника: навч.-метод. посіб. Харків: Видавнича група «Основа», 2020. 144 с.
9. Сорочинська О., Тушинська О., Хмільовська С. Інтеграція здоров'язбережувальних технологій у формування навичок збереження здоров'я у дітей дошкільного віку. *Нові технології навчання*. 2025. URL: https://journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/436 (дата звернення: 08. .01.2026).
10. Психосоціальна підтримка в кризовій ситуації : методичний посібник для педагогів / С. Богданов, О. Залеська. — К. : Пульсари. — 2018. — 76 с.
11.Пироженко Т. О. Особистісний розвиток вихователя в умовах змін: психологічний супровід та орієнтири професійного зростання : монографія / Т. О. Пироженко ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 184 с. URL: iitta.gov.ua
12. Андрагогічні засади неперервної освіти педагогів закладів дошкільної освіти : наук.-метод. посіб. / за наук. ред. Л. Б. Лук'янової ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2020. 216 с. URL: umo.edu.ua
13. Безпарточна О, Замелюк М. Особливості казкотворчого процесу в системі «вихователь–дитина–батьки» https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/2/12.pdf&ved=2ahUKEwjewKml3tmUAxVrKRAIHSZwJmIQFnoECDEQAQ&usg=AOvVaw1cY163MLV3gvN19-3RtJkU
14. Кузьма І. Методичні аспекти створення казок як медіаосвітнього продукту дітей дошкільного та молодшого шкільного віку https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/pedagogy/article/view/210
15. Махній М. Казкотворчі технології у психолого-педагогічній практиці.– Чернігів: Десна Поліграф, 2023. – 224 с.